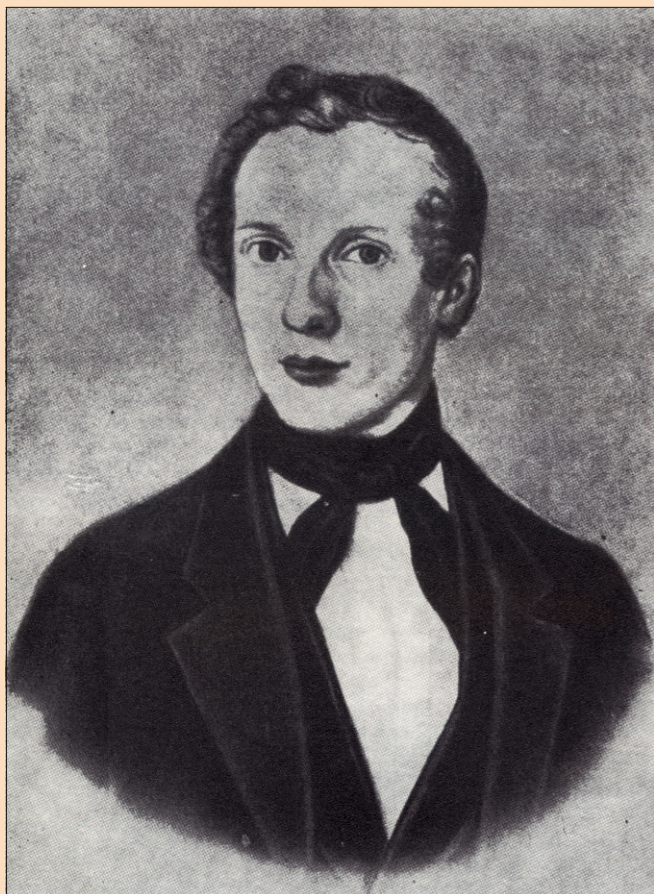


ERBEN A JEHO DOBA I



F. Gérard: K. J. Erben, čtyřicátá léta, soukromá sbírka repro LA PNP



Rodný dům K. J. Erbena, fotografie z roku 1909, LA PNP

1811

Evropa strádala napoleonskými válkami. V rakouské monarchii byl vyhlášen státní bankrot.

7. listopadu se v Miletíně ševci a sadaři Janu Erbenovi a jeho ženě Anně narodila dvojčata Karel a Jan. Jan záhy zemřel. Karel byl často nemocný a trpěl vadou řeči. Jeho dědeček a strýc, kteří jej vyučovali na miletínském škole a rozvíjeli jeho hudební nadání, spolu s farářem Janem Arnoldem jej začali připravovat na další studia.

1813

V Bitvě národů u Lipska utrpěla francouzská vojska konečně porážku. Byla zahájena mírová jednání. Nové uspořádání Evropy podle představ vítězných mocností potvrdil v roce 1815 Vídeňský kongres.

1818

V Praze bylo založeno Vlastenské muzeum v Čechách, dnešní Národní muzeum, významné české badatelské centrum.

1824

Jan Kollár vydal první verzi Slávy dcery. Na Kollárovy vlastenecké sonety Erben o několik let později navázal ve svých raných básních.

1825

Karel Erben začal studovat na hradecké hlavní škole, přitom si musel vydělávat vyučováním hry na klavír. O prázdninách s přáteli podnikal výlety do okolí rodného Miletína, navzájem se podporovali i v literární tvorbě.

1827

Založen český Časopis českého Muzea, který sledoval celé české písemnictví, tiskl odborné články, edice českých literárních památek i aktuální tvorbu.

1830

Červencová revoluce ve Francii vyvolala vlnu protestů v dalších zemích. Zejména povstání v Polsku zapůsobilo i na mladou českou generaci a napomohlo formulovat její národní a liberální program.

1831

Vznikla Matice česká, instituce podporující vydávání českých knih.

Erben začal v Praze studovat filozofickou fakultu. V Klementinu se sešla výrazná generace mladých literátů (mezi nimi i Karel Hynek Mácha). Na právnické fakultě, kde v letech 1833–1837 pokračoval ve studiu, se plně projevil Erbenovy historické a přírodovědecké zájmy. Umocnilo je setkání s Františkem Palackým, který v Erbenovi našel pomocníka při přepisu částí Historie církevní Pavla Skály ze Zhoře. Svými básněmi začal Erben přispívat do českých časopisů. Na prázdniny jezdil do Žebráka, kde se seznámil s tamním vlasteneckým okruhem a svou budoucí ženou Barborou Mečířovou.

1834

Erben, který přijal vlastenecké jméno Jaromír, se zapojil do polemiky mladých literátů kolem Květu s generačně staršími autory České Včely satirickou prózou Dobrodružství cestujících. V této době napsal první balady.

1835

Zemřel císař František I., na trůn nastoupil Ferdinand I. Vyšel první díl Jungmannova Slovníku česko-německého.

1836

Karel Hynek Mácha vydal knižně Máj. Vyšel první díl německé verze Dějin Františka Palackého.

1837

K. J. Erben nastoupil bezplatnou praxi u pražského hrdelního soudu. Účastnil se pražského společenského, uměleckého a vědeckého života. Ve Fričově a Staňkově salonu se seznámil s ruskými filology a folkloristy. V Žebráku uvedl vlastní společenskou satiru s výchovnými prvky Sládcí. Na svých cestách a s pomocí kolegů a přátel začal systematicky sbírat folkloristický materiál.

1838

Erben otiskl baladu Poklad, jež mu přinesla uznání kritiky.



Žebrák a Točník, vlastní kresba K. J. Erbena, LA PNP

1841

K. J. Erben se stal placeným úředníkem Královské české společnosti nauk, podporující českou vědu. Vydal první díl Písní národních v Čechách.

1842

Erben se po téměř desetileté známosti oženil s Barborou Mečířovou.

1843

Erben se stal bezplatným praktikantem fiskálního úřadu a pro české stavy sbíral materiál ve venkovských archivech. Spolu s historikem V. V. Tomkem se tak podílel na přípravách Palackého Dějin národu českého v Čechách a v Moravě, jejichž první díl přeložil z němčiny do češtiny (knižně 1848).

1845

Do Prahy přijel první vlak.

K. J. Erben byl jmenován členem jazykové komise při Matici české, podílel se tak na formování spisovné češtiny.

1846

Založena Měšťanská beseda v Praze, vzdělávací instituce, pořádající přednášky a kulturní akce, a současně elitní debatní klub.



Pohlednice s kresbami J. K. Lhotý, LA PNP

Věděti Vám tímto dávám, že jsem spolu s Tomkem ustanoven od některých pp. stavů Království českého, kteří nyní počínají sobě všímáti ne sice tak národa, jako samých sebe a své historie, abychom pomáhali panu Palackému pracovati na českém Diplomataři, t. j. sbírali k cíli tomu potřebné listiny, pan Tomek v archivech pražských, já pak jinde po Čechách sem tam se nacházejících. Máme totiž nejen v Praze, ale i navenku znamenitý počet archivů na větším díle panských a městských, z nichž jen skrovný počet dokonale poznán, mnohé jen povrchně přehlédnuty a jiné opět docela ještě nedotknuty a nezinventarizovány jsou, dílem z dosavadní nevěšmavosti věci té, dílem pak z neumělosti úředníků, jimž archivy tyto svěřeny jsou. Jaký poklad historický potud ležel ladem!

K. J. Erben Stanku Vrazovi, 1843

LITERATURA
KE
STAŽENÍ

www.ucl.cas.cz

KAREL JAROMÍR ERBEN

1811
2011

